

Bilbon, Bizkaiko Foru Diputazioaren jauregian, 1987ko abenduaren 18an egin du Euskaltzaindiak hileroko bere batzarrea. Goizeko bederatzita terdian bildu dira: L. Villasante burua, J. Haritschelhar buruordea, P. Altuna, P. Charritton, E. Erkiaga, J. Hiriart-Urruty, A. Irigoyen, E. Knörr, F. Krutwig, E. Larre, F. Ondarra, J. San Martin, J. M. Satrustegi eta P. Zabaleta euskaltzainak. Egunko gaiak dagozkienetan, J. A. Arana "Azkue Biblioteka"ko arduraduna, J. L. Lizundia idazkariordea, J. J. Zearreta Ekonomia eragilea, R. Badiola Argitarapenen eragilea eta Karmele Rotaetxe, euskaltzain urgazleak, J. M. Satrustegi idazkari dela.

J. M. Barandiaran, J. L. Davant, X. Diharce, J. Gorostiaga, A. Labayen, P. Larzabal, P. Salaburu eta A. Zavala jaunek ezin etorria adierazi dute.

Azaroko batzar-agiria onartu da.

Eskuarteko gaiak

Iparraldetik datozkeen euskaltzainei denbora emateko, eskuarteko gaiak ikusiz hasi da batzarrea.

Araba eta Bizkaiko Bertsolari txapelketako irabazleei sari bat banatzeko gomita jaso da Bizkaiko Bertsolari-ikasleen Elkarteagandik, abenduaren 20rako. A. Irigoyen joango da Euskaltzaindiaren izenean.

A. Irigoyenek, bere aldetik, azaroko batzarrean aipaturiko Geografiako izen arruntan zerrenda banatu du, bakoitzak dakizkikeen aldakiak eta bestelako hitzak ekartzeko eskariarekin. Bigarren idazki baten bidez, "Leku izenen euskarazko formak Nafarroan" izeneko lana ere zabaldu du, Nafarroako Gobernuak eskatuta Euskaltzaindia egiten ari den ikerketarako.

"Xenpelar" bertso sariko epai mahaiak bere erabakia aurkeztu du: lehen saria *Olgeta Magikoa* izeneko lanak jaso du. "Itxasu" ezizenarekin zetorren eta Algortako Joseba A. Santxo Uriarte da bere egilea. Bigarren saria *Txekor Zazpikiarrentzat* izan da, eta hirugarrena *Nere Irratitxo*a lanarentzat. Biok Donostiako Joxe Aierbe Iraola egile bakarrarenak dira. Desegokitzat eman da Euskaltzaindiak epaia eta irabazleen izenak azaldu aurretik prentsan agertzea.

Nafarroako A. Iñigo Ariztegi euskaltzain urgazleak bidalitako gutuna irakurri da, toponimia lanetan ari dela eta Onomastika batzorderako bere laguntza eskainiz. Onomastika batzordeko partaide izendatzea erabaki da.

Ikastolen Konfederakundeak eta EKB-k elkarrekin burutu nahi duten ekin-tzaren berri jaso da, 500 mila firma eta 200 milioi pezeta Seaska eta Nafarroako ikastolen alde bildu nahi dela esanez. UNESKOra eramango omen dute arazoa eta horretarako prestatzen ari diren txostenari eransteko Euskaltzaindiari bere babesa eta oneritzia eskatzen zaizkio. Bat-batean eta azken orduan iritsi denez txostena, aztertzeke epe bat eskatu dute batzartuek. Hurrengo batean erabakitze-ko utzi da pundu hau.

Euskaltzain berriaren hautapena

Manuel Lekuona zenaren hutsunea betetzeko bozketa egin da gero. Arau-dian nahiz Barne Erregeletan gertakizun honi dagozkion aginduak irakurri ditu euskaltzainburuak. Bertan bildutako euskaltzainak hamalau dira eta beste zortziek ezin etorria adierazi dute euren ahala idatzita igorri. J. L. Davant eta P. Larza-balek, P. Charrittonen izenean bidali dituzte. P. Salaburuk, E. Knörr jaunari eman dio berea. Euskaltzainburuak jaso dituenak hauek dira: J. M. Barandiaran, J. Gorostiaga, Iratzeder, A. Labayen eta A. Zavala jaunena. Hogeitabi orohar, gehiengo nagusirako hamabi txartel behar direlarik.

Azaroko batzarrean esan zenez, bi dira une honetako hautagaiak: J. L. Alvarez Enparanza "Txillardegia" eta J. M. Lekuona. Lehen bozketak ondore hau izan du: J. M. Lekuonak 13 txartel, Txillardegik 6, eta 3 zuri. J. M. Lekuona da, beraz, euskaltzain berria.

Euskaltzaingaien aurkezpena

L. Mitxelena euskaltzain zenduaren hutsunea hornitzeko iragarria zen epea bete dela Arautegiaren arauera, esan du euskaltzainburuak. Hiru proposamen jaso dira artean: J. L. Alvarez Enparanza "Txillardegia", aurrez emandakoa, P. Charritton, J. L. Davant, A. Irigoyen, F. Krutwig eta P. Zabaletaren izenean. Bigarren hautagaia, Ibon Sarasola, alde batetik J. Haritschelhar, J. San Martin eta L. Villasantek aurkezten dute; eta bestetik, J. M. Barandiaran, E. Knörr eta P. Salaburuk. Hiru aurkezpen baina bi hautagai dira, beraz, datorren urtarrilean bozkatuko direnak.

OEH-ren hitzarmen berria

Atzo arratsaldean, abenduak 17, *Orotariko Euskal Hiztegiaren* hitzarmen berria izenpetu zen Bizkaiko Diputazioaren jauregi honetan. Euskaltzainburuarekin bate-ra, Eusko Jaurlaritzako Lehendakariak, Nafarroako Gobernuko Hezkuntza eta Kultur Sailburuak, hala nola Bizkaia, Gipuzkoa eta Arabako Diputazioetako Kul-tur arduradunek sinatu zuten akordioa. Nafarroako Agintarien partaidetza finka-turik gelditu da horrela ekintza honen etorkizunerako.

Bigarren bilkura batean, OEH-ren lehen tomoa aurkeztu zen Bizkaiko Dipu-tazioaren areto nagusian. M. Karmen Garmendia, Eusko Jaurlaritzako Hizkuntz

Politikarako idazkariak bultzatu du hiztegi honen erditze korapilatsua eta bere ardurapean gauzatu da hitzarmena.

Eusko Jaurlaritzari, Nafarroako Gobernuari eta hiru Diputazioei eskerrak ematea erabaki da. Era berean Jarraipen batzordeari ere. Hutsune bat badela esan du P. Charrittonek: frantses Gobernuak ez duela parte hartzen eta 60 urteren buruan ez dela posible hala jarraitzea. Frantziako agintariei liburuarekin batean eskaria egingo zaie.

* * *

2. BATZARREA

Bilbon, Bizkaiko Foru Diputazioaren batzar-aretoan, 1987.eko Abenduaren 18an, egin du Euskaltzaindiak hileroko bere bigarren batzarrea. Eguerdiko 12etan bildu dira, lehenengo batzar-agirian agertzen direnez gain, beste hauek: J. M.ª Leizaola, ohorezkoa; F. Barrenengoa, J. G. Etxebarria, X. Gereño, J. L. Goikoe-txea, I. Laspiur, J. M.ª Larrarte, A. Muniategi, J. Oleaga, J. A. Retolaza eta P. Uribarren, urgazleak.

Nekrologi-txostenak

Luis Villasante Euskaltzainburuak, Koldo Mitxelena euskaltzain zendu berriaren txostena irakurri du, haren bizitza eta lanei buruzko zehaztasunak emanez.

Jose M. Satrustegi Idazkariak, Jose Estornes Lasa urgazle zenaren aipamena egin du hitzez, gero txosten idatzia **Euskera** agerkarirako aginduz.

Aurreko bilkuraren berri

Jose M. Satrustegi Idazkariak, 9 t'erdietan hasitako euskaltzainen bilkuraren kontu ematen du, xehetasun nagusiak azpimarratuz.

Dagozkien batzordeen azalpena

E. Knörr eta J. L. Lizundia, Onomastika Batzordeburu eta idazkariak, Durangoko Udaletxean, hil honen 7an, Onomastika Batzordeak egindako bilkuraren berri ematen dute. Nafarroako herri izendegiaren lanen martxa zehazten da, lehenengo hiru zerrendak aurkeztu eta aztertu direla azpimarratuz.

1988.urteko batzar egutegia

J. L. Lizundia Idazkariordeak, datorren urterako batzar egutegiari buruzko txostena aurkezten du. Iparraldeko "Oxobi" eta L. Dassance euskaltzainen jaiot-

ehunurteburua dator, alde batetik, eta biok egun berean gogora ditzakegula, esan du. Nafarroako Uitzu eta Gipuzkoako Oresa herriek euren aldetik Orixe zenaren mendeurrena ospatu nahi dute eta Euskaltzaindia bertan egotea eskatzen dute. Bizkaian bi gertakizun aipa daitezke: "Instituto Vizcaíno" delakoaren euskal katedra Bizkaiko Diputazioak sortu zueneko ehun urteak, eta Gernikako Euskal Jaiak ospatu zireneko mendeurrena. Bi euskaltzain berriren sarrera hitzaldiak ere urte barruan gerta daitezkeela kontutan hartu da.

Egutegi honen ildotik A. Irigoyenek eskatzen du, euskal katedraren ospakizun horretarako Bilboko Udalarari eskabide bat zuzentzea, Azkue, Unamuno eta Arana Goiri-ri monumenturen bat eraikitzeko, eta figuratibo zerbait balitz hainbat hobe.

Bestelako gaiak

Jokin Zaitegi zenaren liburutegi, aldizkari eta paperen berri eman du J. A. Arana Bibliotekariordeak. Baionatik ekarritakoen katalogo osoa egin ondoren "Azkue Biblioteka"-rako zenbait liburu utzi eta beste guztiak Arrasateko Kultur Etxera eraman direla, aditzera eman du.

Azken egun hauetan Elkanoko Ubarmin eritetxean izan dira, L. Villasante, J. M. Satrustegi eta J. San Martin, aita Jorge Riezukoa ikusten. Eroriko baten ondoren gaixorik dago euskaltzain ohorezkoa.

Bigarren Euskal Mundu Biltzarraren amaiera ospatzeko Abenduaren 19an antolatutako ekitaldirako gomita hartu da Ajuria-Eneatik. A. Irigoyen joango da Euskaltzaindiaren izenean.

Euskaltzaindiaren inbentarioa banatu zaie euskaltzainei eta 1987ko liburu salmenten txostena azaldu du J. J. Zearreta, Ekonomi Eragileak.

Argitalpen Batzordeak eskatuta P. Zabaletak eskuartean duen egile eskubi-deei buruzko bere txostenaren adierazpena egin du. Lege berria aztertzen ari dela aditzera eman du.

R. Badiola, Argitarapenen Eragileak, bestalde, 1987an Euskaltzaindiak argitaratutako liburuen zerrenda zabaldu du, eskuartean daramatzanzen egoera azalduz.

Eta hitzarmen garrantzitsuen aipamenarekin amaitutzat eman du gaur Euskaltzaindiak 1987ko bere azken batzarrea.

*Fr. Luis Villasante,
Euskaltzainburua*

*J. M. Satrustegi,
Idazkaria*